

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS ROKIŠKIO AUTOBUSŲ PARKO 2017 METŲ DIREKTORIAUS VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDRI DUOMENYS

Uždaroji akcinė bendrovė „Rokiškio autobusų parkas“ įsteigta 1991 m. gruodžio 19 d.
Buveinė: Rokiškio rajono savivaldybė, Panevėžio g.7, Rokiškis.
Juridinio asmens kodas: 173053453.
Bendrovės įstatinis kapitalas – 484935,20 Eur; įstatinis kapitalas padalytas į 16745 paprastas
vardines 28,96 eurų nominalios vertės akcijas. Kapitalas suformuotas visiškai.
Vienintelis bendrovės akcininkas – Rokiškio rajono savivaldybė.
Bendrovės kolegialus valdymo organas – valdyba, susidedanti iš septynių narių.
Bendrovės vadovas – Virginijus Matulka.

II. DARBUOTOJAI IR DARBO APMOKĖJIMAS

2017 m. gruodžio 31 d. bendrovėje dirbo 91 darbuotojai:

	Darbuotojų skaičius (vnt.)	Vidutinis mėnesio darbo užmokestis (bruto) Eur
Vadovai	3	1149
Administracija ir aptarnaujantis personalas	13	592
Autobusų vairuotojai	55	658
Remonto darbininkai	14	631
Pagalbiniai darbininkai	6	426
Iš viso :	91	638

Per 2017 metus priimta 12 darbuotojų, atleisti 6. Vidutinis darbuotojų amžius – 54 metai. Didžiausią problemą bendrovei kelia autobusų vairuotojų kaita, dėl to nukenčia paslaugos kokybė. Pasigendama patyrusių, kvalifikuotų specialistų autobusų, kuriuose yra daug kompiuterinės technikos, remontui ir priežiūrai.

Bendradarbiaujant su Darbo birža buvo pasinaudota įdarbinimu subsidijuojant (gauta 1,7 tūkst. Eur).

Administracija ypatingą dėmesį skiria vidaus kontrolei. Bendrovės veiklą reglamentuojančios tvarkos, taisyklės, įsakymai, grafikai stiprina vidinę kontrolę, gerina ūkinę ir strateginę veiklą, turi teigiamos įtakos galutiniams rezultatams. Siekiant užtikrinti pajamų surinkimą iš keleivių, kontroliuojamas vairuotojų darbas maršrutuose, tikrinama, kaip jie laikosi keleivių ir bagažo vežimo taisyklių. Netikėtus patikrinimus maršrutuose atlieka administracijos darbuotojai, turintys keleivinio transporto kontrolieriaus pažymėjimus, ir saugos bendrovė, su kuria sudaryta sutartis. Ataskaitiniais metais, siekiant užtikrinti saugų keleivių vežimą, įdiegta personalo blaivumo kontrolės su veidų biometriniu atpažinimo sistema įranga.

III. TURTAS

Bendrovės materialųjį turtą sudaro 382 tūkst. Eur vertės ilgalaikis materialus turtas ir 235 tūkst. Eur vertės atsargos.

Ilgalaikį materialųjį turtą sudaro:

Eil. Nr.	Ilgalaikis materialus turtas	Įsigijimo savikaina tūkst. Eur	Nusidėvėjimas tūkst. Eur	Likutinė vertė tūkst. Eur
1.	Žemė	31		31
2.	Pastatai, statiniai ir įrenginiai	454	315	139
3.	Transporto priemonės	974	773	201
4.	Kiti įrengimai	76	65	11
	Iš viso	1535	1153	382

Bendrovė ataskaitiniais metais įsigijo ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo savikaina- 148,5 tūkst. Eur (trys naudoti autobusai MB O303, du naudoti autobusai MB O510, naudotas automobilis Toyota Verso, du kompiuteriai ir vairuotojų kortelių ir tachografų skaitytuvas). Nurašyti eksploatuoti nebetinkami keturi autobusai, nebenaudojama susidėvėjusi įranga, parduotas 1990 m. automobilis BMW.

Atsargos sudaro 21 tūkst. Eur, jos yra skirtos neperparduoti, o naudojamo veikloje transporto atsarginės dalys ir yra skirtos jų eksploatacijai ir remontui, tap pat degalai transporto priemonių bakuose, tepalų ir kitų medžiagų rezervinis likutis reikalingas autobusų eksploatacijai.

IV. ŪKINĖ VEIKLA, FINANSINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

Bendrovės pagrindinė veikla- keleivių vežimas vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais, užsakomaisiais reisais ir veikla, susijusi su keleivių vežimu: tai siuntų, keleivių, autobusų ir jų ekipažų aptarnavimas Rokiškio autobusų stotyje. Didžiąją bendrovės teikiamų paslaugų rinką sudaro Rokiškio miesto ir rajono gyventojai. Viešojo transporto paslaugos turi ypatingą socialinę reikšmę gyventojams, kadangi yra sudaroma galimybė nuvykti į darbą, sveikatos, kultūros įstaigas, mokyklas. Nemažai daliai keleivių transporto lengvatų įstatymas suteikia teisę keliauti su 50 arba 80 procentų nuolaida. Ataskaitiniais metais pradėta taikyti 45 procentų lengvata rajono mokyklų mokiniams, vykstantiems už rajono ribų tolimojo susisiekimo autobusų maršrutais. Dėl suteiktos lengvatos negauta pajamų- 3,7 tūkst. Eur.

Bendrovė aptarnauja: 3 miesto, 30 priemiestinio, 9 tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutus. Keleivių pervežimui naudojami 46 autobusai. Kiekvieną darbo dieną įvairiomis kryptimis išvyksta 35 autobusai:

Per ataskaitinius metus pervežė 774 tūkst. keleivių. Bendrovės autobusais kasdien vežama apie 1 tūkst. moksleivių, aštuoni autobusai dirba Pandėlio, Kazliškio, Juodupės, Obelių, Jūžintų ir Kamajų seniūnijose, kurie veža mokinius ir keleivius pagal nustatytus maršrutus. Bendras maršrutų ilgis (viena kryptimi) 2412 km. Metinė autobusų rida 2483 tūkst. km iš jų 723 tūkst. km vietiniuose maršrutuose.

Bendrovėje yra autobusų remontui ir techniniam aptarnavimui reikalinga gamybinė bazė. Ataskaitiniais metais atnaujinta dalis stogo dangos, suremontuotas mechaninių dirbtuvių tualetas, atliktų darbų vertė- 5 tūkst. Eur. Bendrovėje atliekama didžioji dalis reikalingų bendrovei priklausančių autobusų ir kitų transporto priemonių techninio aptarnavimo ir remonto darbų. Nors autobusai seni, jiems keliami aukšti saugumo reikalavimai – techninė apžiūra atliekama 2 kartus per metus, transporto priemonės draudžiamos privalomuoju civilinės atsakomybės, kasko draudimu, mokamas kelių mokestis (įsigyjamos kelių vinjetės). Vairuotojų darbo ir poilsio laikas fiksuojamas tachografais, kurių patikra privaloma kartą per 2 metus. Tokiu pat dažnumu atliekama ir greičio ribotuvų patikra.

Pagrindiniai veiklos rodikliai tūkst. Eur:

Pagrindiniai rodikliai	Veiklos rūšys							
	Keleivių vežimas autobusais				Siuntų gabenimas	Kita veikla	Dotacija	Iš viso
	Miesto maršrutais	Priemiesčio maršrutais	Tolimaisiais maršrutais	Užsakomaisiais reisais				
Pajamos	100	349	1012	23	24	29	75	1612
Sąnaudos iš viso:	101	445	1086	18	17	10		1677
t.t.darbo užmokestis	48	205	392	8	11			664
soc. draudimas	15	64	122	2	3			206
IMT nusidėvėjimas	5	10	57			1		73
medžiagos, padangos, ats. dalys, tepalai	3	36	66	3	1	4		113
degalai	25	102	324	5	2			458
elektra, šiluma	1	5	14			3		23
vanduo		1	1					2
mokesčiai		3	17					20
kitos sąnaudos	4	19	93			2		118
Veiklos rezultatas	-1	-96	-74	5	7	19	75	-65

Bendros pajamos per ataskaitinį laikotarpį sudarė 1612 tūkst. Eur.

Bendrovės sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį sudarė 1677 tūkst. Eur.

Bendrovės veiklos rezultatas prieš apmokestinimą – 65 tūkst. Eur nuostolis.

Keleivių vežimo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais veikla buvo nuostolinga. Nuostoliai, vežant keleivius tolimojo, miesto ir priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais sudarė – 171 tūkst. Eur. Pelnas gautas iš užsakomųjų reisų, siuntų vežimą, bagažo saugojimą, patalpų nuomos ir kitos vienkartinės veiklos sudarė 31 tūkst. Eur. Dotacija nuostolingų maršrutų dengimui - 75 tūkst. Eur.

Nuostolis miesto maršrutuose 2017 m. sudarė 1 tūkst. Eur. Maršrutas Centras-Kavoliškis darbo dienomis pelningas, nes važiuoja daugiau keleivių, o poilsio dienomis nuostolingas, bendras rezultatas šiame maršrute sudaro 13 tūkst. Eur pelno. Pagrindinis miesto maršrutas Geležinkelio stotis-Psichiatriinė ligoninė-Miškų urėdija yra nuostolingas. Nuostoliai šiame autobuso maršrute 2017 m. sudarė 12 tūkst. Eur.

Nuolat augantis individualių automobilių ir mažėjantis rajono gyventojų skaičius sąlygoja vis mažėjantį keleivių skaičių priemiesčio maršrutų autobusuose. Taip pat mažėja pavežamų į mokymo įstaigas mokinių skaičius, visa tai ir lėmė, kad priemiestinuose maršrutuose surinktos pajamos nepadengė faktiškai patirtų sąnaudų ir nuostoliai šiuose maršrutuose sudarė 96 tūkst. Eur. Nuostolingiausi visuomenei būtini maršrutai, kuriais važiuoja mažas mokinių skaičius tai: Rokiškis-Salos, Rokiškis-Aleksandravėlė, Rokiškis-Kriaunos, Rokiškis-Augustinava, Rokiškis-Suvainiškis ir kitų maršrutų atskiri reisai.

Nuostoliai patiriami vykdant būtinus visuomenei keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus ir pagal 2010 m. liepos 20 d. LR Susisiekimo ministro įsakymu Nr.3-457 patvirtintą susidariusių vietiniuose (miesto ir priemiesčio) maršrutuose nuostolių kompensavimo tvarką turi būti kompensuojami iš savivaldybės biudžeto. 2017 metų pabaigoje nekompensuotų nuostolių suma – 22 tūkst. Eur.

Tokie patys veiksniai sąlygoja keleivių srautus ir tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais. Pajamų šiuose maršrutuose gauta daugiau 30 tūkst. Eur arba 3 procentais, o sąnaudos išaugo 58 tūkst. Eur arba 5 procentais. Tolimojo susisiekimo maršrutuose nuostoliai sudaro 74 tūkst. Eur. Surinktos pajamos visiškai dengia tiesiogines ir didžiąją dalį pridėtinių sąnaudų. Nuostolingiausios Kauno ir Šiaulių kryptys.

Tolimojo susisiekimo maršrutai driekiasi tais pačiais keliais, kuriuose savo veiklą vykdo ir didžiosios šalies keleivių vežėjų kompanijos – „TOKS“, „KAUTRA“, „BUSTURAS“ ir Panevėžio autobusų parkas. Su jais tenka konkuruoti keleivių vežimo srityje. Kadangi jų galimybės versle daug didesnės, nes jų stipresnės techninės bazės ir aptarnauja ekonomiškai naudingesnius maršrutus. Šių maršrutų rentabilumui didelę įtaką turi mokesčiai už įvažiavimą į autobusų stotis, į kurias įvažiuoja

mūsų bendrovės autobusai, važiuodami nustatytais maršrutais. Sąnaudos įvažiavimams į autobusų stotis per 2017 m. sudarė 42 tūkst. Eur ir dar už bilietų pardavimo paslaugą – 17 tūkst. Eur. Rokiškio miestas yra prie pat Latvijos pasienio, todėl pro mus pravažiuoja tik vienas vežėjas, o kitiems esame tik galinė stotis. Už į Rokiškio autobusų stotį įvažiuojančių kitų vežėjų autobusus priskaičiuota tik 6 tūkst. Eur, o už parduotus bilietus Rokiškio autobusų stotyje – 6 tūkst. Eur pajamų.

Ataskaitinių metų pabaigoje pirkėjų įsiskolinimas sudaro 55 tūkst. Eur. Pradelstų mokėjimų ir abejotinių skolų nėra.

Bendrovės mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 247 tūkst. Eur, iš jų: įsipareigojimai bankams už suteiktas paskolas ir lizingą 57 tūkst. Eur; skolos tiekėjams, įsipareigojimai biudžetui, socialiniam draudimui, darbuotojams ir kitos mokėtinos sumos – 190 tūkst. Eur.

Priskaičiuota per 2017 metus mokesčių į valstybės biudžetą nuo visos įmonės veiklos (tūkst. Eur)

Gyventojų pajamų mokesčio	Pridėtinės vertės mokesčio	Žemės nuomos mokesčio	Nekilnojamojo turto mokesčio	Soc.draudimo mokesčio	Kitų mokesčių	Iš viso
74	147	2	1	254	19	497

V. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Pagrindiniai bendrovės veiklos planai siejami su teikiamų paslaugų tinklo išlaikymu ir paslaugų kokybės gerinimu. Sėkmingą veiklą lemia pajamų ir sąnaudų santykis. Pajamų didinimo viena iš priemonių yra keleivių bilietų kainų didinimas. Tačiau didėjanti kaina daro įtaką keleivių skaičiaus mažėjimui, todėl net nesant reikšmingam sąnaudų didėjimui negalima bilietų kainų padidinti tiek, kiek padidėja sąnaudos. Pagal europines direktyvas, visuomeninio transporto sistemoje, kuri yra dotuojama, konkurencijos negali būti. Todėl reiktų peržiūrėti maršrutinių taksi, mokyklinių autobusų maršrutus, kad jie nedubliuotų ir nekonkuruotų su maršrutiniais autobusais. Tokiu būdu būtų galima užtikrinti patogesnę susisiekimą visiems keleiviams.

Šiuo metu pagrindinis tikslas užtikrinti mokinių pavežimą į mokyklas ir, esant sudėtingai ekonominei situacijai, išsilaikyti tolimojo susisiekimo autobusų maršrutų rinkoje. Bus nuolat peržiūrimi autobusų maršrutų atskiri reisai, nuolat siekiama racionaliai naudoti darbo ir materialinius resursus. Mokinių vasaros atostogų metu bus sumažintas vietinio susisiekimo maršrutų reisų skaičius, važiuojant ne visomis savaitės dienomis. Tačiau reisų skaičiaus mažinimas turi ir neigiamas pasekmes: netiesioginės ir administracinės sąnaudos pasiskirsto likusiems maršrutams, didindamos jų nuostolius, o keleiviai visiškai atsisako autobusų paslaugų, jei jie važiuoja kartą ar du kartus per savaitę.

Keleivių vežimo reguliariais tolimojo susisiekimo maršrutais bei užsakomaisiais reisais veikla bus organizuojama atsižvelgiant į situaciją rinkoje, kuri nuolat stebima ir analizuojama. Planuojama įdiegti kasos aparatų duomenų nuskaitymo programą, kuri leis tiksliau stebėti keleivių srautus ir atitinkamai pakoreguoti maršrutus.

Analizuojant bendrovės rodiklius ir situaciją rinkoje artimiausiu metu bendrovės darbo apimtys turėtų išlikti panašios. Tačiau sėkmingą bendrovės veiklą gali sutrikdyti šie faktoriai:

- pasenę ir susidėvėję autobusai, nes parkas visą laiką buvo atnaujinamas, pagal finansines galimybes, perkant naudotus autobusus ir šiuo metu beveik visi yra virš 15 metų;
- minimalios algos didinimas;
- degalų kainos.

Pagal trišalę Viešojo transporto kelionių duomenų teikimo sutartį su Valstybine kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos ir Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos nuo 2018 m. sausio 1 d. privalome teikti transporto priemonių geografinės padėties duomenis į informacinę sistemą „Vintra“. Šiuo projektu siekiama sukurti keleiviams skirtą kelionių viešoju transportu maršruto paieškos ir planavimo elektroninę paslaugą, leidžiančią viešojo

transporto naudotojui suplanuoti kelionės maršrutą, gauti aktualią, tikslią ir patikimą kelionės informaciją. Bus pradėta diegti tam reikalinga įranga (GPS) bendrovės autobusuose.

Atsižvelgiant į esamą autobusų techninę būklę ir esamus keleivių srautus maršrutuose, bendrovei šiuo metu būtina įsigyti mažiausiai 2 minkšto tipo autobusus, kuriuose įrengtos 29–36 sėdimos vietos keleiviams. Priemiesčio maršrutai daugiausia pritaikyti mokinių pavežėjimui į mokymo įstaigas, nors atitolusiose vietovėse nuo rajono centro yra mažai keleivių, tačiau artėjant prie Rokiškio autobusai reikalingi talpesni. Atsižvelgiant į keleivių srautus, reikia 5 ekonomiškėsių, mažesnės talpos (19-20 sėdimų vietų) priemiesčio maršrutus aptarnaujančių autobusų. Tačiau bendrovė savo lėšų tokioms investicijoms neturi. Bus siekiama palankiausiomis sąlygomis įsigyti autobusus finansinės nuomos (lizingo) būdu.

Prognozuojama, kad bendrovės 2018 m. pajamos už keleivių vežimą turėtų išlikti kaip ir 2017 m.

Bendrovė nuolat siekia pagrindinio tikslo – užtikrinti pelningą veiklą, bet dėl visuomenei būtinos paslaugos teikimo negali atsisakyti visų nuostolingų maršrutų. Viešasis transportas nėra pelningas verslas nė vienoje civilizuotoje pasaulio šalyje. Beveik visose pasaulio šalyse viešasis transportas yra remiamas bei skirtingais būdais dotuojamas valstybės ar savivaldybės. Jo tarifai negali būti tokio dydžio, kad užtikrintų pelningą vežėjų darbą. Keleivių vežimas viešuoju transportu nėra verslas, tai – socialinė funkcija, užtikrinanti gyventojų mobilumą, padedanti spręsti eismo saugumo, ekologines bei gausybę kitų problemų.
